

A gyászjelentésben ez állt: *vásárosnaményi báró EÖTVÖS Loránd a Magyar Tudományos Akadémia tagja, a magyar tudományegyetem nyilvános rendes tanára, stb.*

Csak ez a 3 betű, STB állt azon a helyen, ahol fel lehetett volna sorolni számos kiváló tudományos társaságot, melyek előkelő díjakkal tüntették ki, külföldi tudományos akadémiákat, melyek tagjukká, külföldi egyetemeket, melyek díszdoktorukká választották. A magyar király belső titkos tanácsosává nevezte ki, a *Tudományért és Művészetért* díszjelvényvel tüntette ki. A francia Becsületrend lovagja volt.

„*Ő azonban a kitüntetések sohasem kereste. Csendben és szerényen munkálódó igazi tudós volt, aki elsősorban a saját öröme végezte kutatásait.*” — írta róla PEKÁR Dezső.

„*Tudományos igazságokat keresett, ez volt az egyetlen keresete, s bár a tudománya erkölcsi javakban sokat jövedelmezett az országnak, ő maga szegény maradt. Az ország többet örökölt utána, mint gyermekei, egy egész élet tudományos munkássága, világraszóló híre, dicsősége maradt mindannyiunkra...*” olvashatjuk A NAP c. újság 1921. évi egyik számában.

Az Akadémia elnöki tisztéről is le tudott mondani, amikor úgy találta, hogy túl sok idejét rabolja el a feladat. Erről ő maga ezt nyilatkozta:

„*Én megírtam ... komolyan, becsületesen, férfiasan, hogy dolgozni akarok, és nem bírom el a sokféle állást, tisztséget, tehát lemondok az Akadémia elnökségéről. ... Kérem, nekem hatféle állásom, illetőleg tisztségem van. Aelnöke vagyok a Természettudományi Társulatnak, az Írói segélyegyletnek, az Eötvös kollégiumnak kurátora vagyok, azonkívül elnöklök a tanárképzőben és naponta két órát tanítok a technikán. Azonkívül a saját laboratóriumban is kell dolgoznom s így abszolúte nem csodálható, hogy igyekszem megszabadulni, amitől lehet. Megnyugtathatom az érdeklődőket, hogy az akadémiai elnökségen kívül más állásomról is le fogok mondani*” (1905. október 11.)

Volt, amiről nem mondott le, többek közt — meglepő módon — a Magyar Írók Segélyegylete elnöki székéről sem.

De megértjük ezt, ha meghallgatjuk a segélyegylet EÖTVÖS halála alkalmából írott levelét, mert ennek alapján bátran állíthatjuk EÖTVÖS Lorándot nemcsak mint tudóst, hanem mint embert is példaképül kortársainknak:

„*Elhunyt elnökünk nemcsak a mi bensőséges szeretetünknek és ragaszkodásunknak volt méltó tárgya, hanem köztisztelőben állt az egész Magyar hazában, úgy a tudományos körök előtt, melyeknek egyik vezető szelleme volt, mint társadalmi téren, — a neve ismert és tisztelt volt a művelt külföld előtt is, hiszen tudományos munkásságával beírta nevét a világ művelődéstörténetének éremtáblájára.*

De bármily nagy volt is EÖTVÖS Loránd mint tudós, bármily kiváló tevékenységet fejtett ki, mint kulturpolitikus, mi ő benne az embert, az egész embert és talpig férfit, s a melegszívű emberbarátot ismertük és szerettük legjobban. Mert EÖTVÖS Loránd nemcsak a fényes értelmi erőt, az olthatatlan tudománysszomjat s a pihenni nem tudó munkakedvet örökölte nagyszerű atyjától, a legnagyobb Magyar szellemek egyikétől, EÖTVÖS Józseftől — hanem a melegen érző szívet is, mely telve volt mindent megérteni és mindent megbocsátani tudó szeretettel.

...Emlékezetét meg fogja őrizni, s bizonyára fényesen megörökíti a Magyar közélet, a Magyar tudományos világ. E fórumok részéről dús babér, pompás szobor, fényes beszédek díszje jár ki neki — a mi részünkről egy minduntalan megújuló meleg könnycsepp, szívünk mélyén egy zug, hol a szerető visszaemlékezésnek örökmécsese ég.”

Tisztelettel kérem Egyesületünk és a jelenlévő intézmények képviselőit, helyezték el a síron a megemlékezés koszorúit.

AZ ELNÖKSÉG 1998. MÁRCIUS 17-I ÜLÉSE

Az évi rendes közgyűlésünket megelőző utolsó elnökségi ülésünket tartottuk március 17-én. Ennek megfelelően zsúfolt napirenddel, és a közgyűlésre „kihegyezetten” zajlott le az ülés.

Az első, egyébként is szerteágazó napirendi pont a közgyűlés előkészítése volt. Ennek keretében a Szavazatszámoló Bizottság elnöke, REZESSY Géza bejelentette,

hogy a levélszavazás útján történt alelnökválasztás eredményes volt, és a szavazatok 70%-ával MESKÓ Attilát választotta meg a tagság.

Az alapszabály-módosítás előkészítése témakör kapcsán részletesen megtárgyalta az elnökség a közhasznú szervezetté alakulás kérdését. Taglaltuk az előnyök (befizetések után kiadható adózási kedvezményre jogosító igazolások,

1%-os juttatási jogosultság, támogatók részéről számukra is kedvezményt jelentő tagdíjon felüli többlettámogatási lehetőség stb.), ill. a hátrányok (adminisztrációs többletterhek, közhasznúsági jelentés, nyitottságból eredő problémák stb.) körét. Végezetül az elnökség egyhangúlag javasolta a közhasznúvá válás közgyűlés elé terjesztését. Ezzel párhuzamosan a szűk körű elnökség vállalta, hogy jogász bevonásával előkészíti az alapszabály-módosító javaslatokat, és a tagság részére a közgyűlés előtt időben megküldi. Az Alapítvány hasonló kérdéskörével is behatóan foglalkoztunk. A szükséges lépések előkészítése ebben az esetben a Kuratórium feladata.

Az elnökség megtárgyalta és elfogadta az 1998. évi költségvetés tervezetét, és azt a közgyűlés elé terjeszhetőnek minősítette. A költségvetési tervezet kapcsán elhatározta, hogy még erősebben kell törekedni a takarékos gazdálkodásra, ill. a bevételek növelésére. Ezzel kapcsolatban elfogadta, hogy 1998-tól törekedni kell minden rendezvényünk bevételeit biztosító módon szervezni.

Részletesen foglalkozott az elnökség a közgyűlésen átadandó egyesületi kitüntetések és jutalmazások kérdésével. Megtárgyalta és elfogadta a Tudományos és Oktatási Bizottság (TOB) alapos és kitűnően indokolt előterjesztéseit az EGYED LÁSZLÓ emlékéremre (2 fő), valamint az Év Cikkeire (3 cikk). Döntött a RENNER JÁNOS emlékérem (2 fő), és az EGYESÜLETI EMLÉKLAP (4 fő) odaítélésének kérdésében is.

Elfogadta a jutalomban részesíthető egyesületi összekötők és tagtársak listáját és meghatározta a jutalom mértékét.

LABÓCZKY Enid, mint az Ifjúsági Bizottság elnöke beszámolt a közelgő Ifjúsági Ankét (Kecskemét) előkészületeiről. Várhatóan nagy létszámú (100 főt meghaladó) rendezvény lesz az MFT-vel közösen szervezett és díjazott összejövetel. A zsűri összeállt, egységes szempontok (VERŐ László által gondozva) szerint fog bírálni. Az Elnökség, elfogadva FERENCZY László javaslatát, a legjobb geológiai és geofizikai előadást, ill. posztert meghívja a szeptemberi vándorgyűlésre.

SZÜCS István beszámolt a kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok elhelyezése témakörben Pécsen, a Geopard Kft. támogatásával megrendezett március 6-i ankétról. Beszámolt a vándorgyűlés előkészületi munkálatairól. Az elnökség áttekintette és észrevételezései után elfogadta a kibocsátásra kerülő körlevelet. Meghatározta a

részvételi díjat. A jelentkezési határidőn túli befizetés eseteire többletdíjat határozott meg. Nappali tagozatos diákok és doktoranduszok részére — előadástartás esetén — 50%-os részvételi díjkedvezményt határozott meg.

Foglalkozott az elnökség folyóiratunk, a Magyar Geofizika helyzetével, különös tekintettel arra az új helyzetre, hogy a MOL Rt. megszüntette a lap közvetlen anyagi támogatását. Egyetértés alakult ki abban, hogy a lapot nem engedhetjük elszorvadni. Meg kell találnunk a módját, hogy takarékos előállítással, ill. újabb támogatások bevonásával a további megjelentetést folyamatosan biztosítani tudjuk. Az elnökség egyetértett a lap lektorált lappá fejlesztésében. A rendkívül hasznos és látogatott februári tektonikus vitafórum teljes anyagát különszámként kívánja az elnökség a Magyar Geofizika hasábjain megjelentetni.

Az eddig részletesebben leírtak mellett még a következő témákat vitattuk meg:

- a Stegena Lajos Emléküléről (a Szervező Bizottság felállt, novemberben lesz az ülés),
- az 1999 januárjában megrendezésre kerülő Inverziós Ankét szervezéséről,
- RYBACH László professzor februári előadásairól és egyesületi látogatásáról,
- az MGE és MFT Általános Szakosztályai által megrendezett, követésre érdemes vitafórumról,
- az SEG társult tagság díjmentességéről és előnyöket adó lehetőségéről,
- az EAGE lipcsei találkozója készíthető MGE-poszter tartalmáról (Eötvös-évfordulót is tartalmazó társult egyesületi bemutató),
- a 2000-es évek elején Budapesten megrendezhető újabb EAGE-konferencia esetleges helyszíneinek kiválasztása kapcsán az épülő ELTE területén tett látogatásunkról,
- a MTESZ és tagegyesületei a kezelési jogot hogyan alakítsák át tulajdonjoggá?
- EÖTVÖS Loránd sírjának idei megkoszorúzása április 8-án,
- személyi kérdések (nyolc fő tagfelvételi kérelmének elfogadása, két haláleset (LANTOS Miklósné, TARCSAI György) bejelentése,
- a Mecseki Ércbányászati Vállalat jogi tagsági kérelmének elfogadása.

Pályi András

A SZENIOROK BIZOTTSÁGÁNAK HÍREI

A szeniorok 1998. évi hagyományos baráti találkozóját május 6-án rendeztük a Magyar Geofizikusok Egyesületében, ahol 43 tagtársunk jelent meg. A baráti találkozót az Egyesület néhány vezetője is megtisztelte a részvételével: HEGYBÍRÓ Zsuzsanna, a Magyar Geofizikusok Egyesületének elnöke és PÁLYI András alelnök is megjelent az összejövetelen. Az Egyesület vezetősége nevében HEGYBÍRÓ Zsuzsanna elnök üdvözölte a megjelenteket és a következőket mondotta:

„A geofizikusok egyesülete egy nagy család, ahol nagyon fontos a fiatalok bevonása az egyesületi munkába éppúgy, mint az idősebbek jelenléte. A szeniorok jelentik azt a biztos bázist, ahová bátran fordulhatunk segítségért, jó tanácsért, és akik kellő távolsággal, megfelelő

bölcsességgel látják az élet dolgait. Az Egyesület elnöksége nagy elismeréssel adózik ACZÉL Etelka munkájának, aki évek óta vezeti a szeniorok klubját, és emellett az egyéni problémák megoldásában is segítségére van idősebb tagtársainknak.”

A klubdelután jó hangulatban, baráti beszélgetéssel telt el. Ezen a helyen is szeretnénk megköszönni a Magyar Geofizikusokért Alapítvány támogatását, valamint a gondos szervező munkát az Egyesület ügyvezető titkárnak, BELLÉR Évának és munkatársának, SZIKORA Hildának.

A Szeniorok Bizottsága a következő rendezvényt 1998. szeptember 16-ra tervezi.

*Aczél Etelka,
a Szeniorok Bizottságának elnöke*